

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**OBRAZLOŽENJE IZMJENA I DOPUNA DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE
HRVATSKE I FINACIJSKIH PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA
ZA 2015. GODINU**

Zagreb, rujan 2015.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. MAKROEKONOMSKI OKVIR	5
3. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA	7
4. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	13
4.1. Obrazloženje rashoda po ekonomskoj klasifikaciji	14
4.2. Obrazloženje rashoda po funkcijskoj klasifikaciji.....	16
4.3. Obrazloženje rashoda po izvorima financiranja	17
5. UKUPNI MANJAK DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	19
6. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA	20
7. IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI.....	22
8. PROCJENA UKUPNOG MANJKA PRORAČUNA OPĆE DRŽAVE	24

1. UVOD

Zbog provedenih mjera ekonomske, u prvom redu fiskalne politike i povećanja raspoloživog dohotka stanovništva, gospodarska kretanja tijekom 2015. godine bila su povoljnija od očekivanih. Izmjenama i dopunama državnog proračuna i financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2015. godinu usklađuju se proračunski planovi s ostvarenim financijskim rezultatima tijekom godine.

Odstupanja od prvotno usvojenog proračuna se u prvom redu odnose na bolje ostvarenje proračunskih prihoda uslijed povoljnijih gospodarskih kretanja u odnosu na prethodno planirane. Na bolje ostvarenje prihodne strane proračuna utjecao je i stalni napor Ministarstva financija u suzbijanju poreznih prijevара i naplati starih dugovanja. Također, na rashodnoj strani proračuna, zbog provedenih mjera, prvenstveno socijalne politike, postojala je potreba za izdvajanjem dodatnih proračunskih sredstava, a predlažu se i određene preraspodjele na pojedinim kategorijama rashoda na kojima planirana sredstva nisu dostatna, a nužno ih je izvršiti u ovoj godini.

U prijedlogu Izmjena i dopuna proračuna ugrađene su dodatne mjere fiskalne konsolidacije određene Odlukama Vlade Republike Hrvatske iz travnja 2015. godine. Naime, RH se od siječnja 2014. godine nalazi u Proceduri prekomjernog proračunskog manjka s definiranim obvezujućim preporukama za njegovo smanjenje usvojenim od Vijeća ministara EU. Kako bi se ispunile navedene preporuke i procedura prekomjernog proračunskog manjka zadržala u stanju mirovanja, Vlada RH je tijekom travnja 2015. godine usvojila paket mjera kojima je osnovni cilj smanjenje proračunskog manjka opće države te stabilizacija i smanjenje javnog duga sukladno odredbama korektivnog mehanizma Pakta o stabilnosti i rastu.

Sukladno prethodno iznesenom, očekuje se da će bruto domaći proizvod u 2015. godini porasti za 1,1%, pri čemu će razina cijena ostati gotovo nepromijenjena u odnosu na prethodnu godinu. U uvjetima rasta BDP-a većeg od očekivanog, ostvarenje proračunskih prihoda također je bolje od očekivanja, te se ukupni proračunski prihodi povećavaju za 1,8 milijardi kuna u odnosu na one planirane proračunom za 2015. godinu. Dio ovog povećanja rezultat je rasta gospodarske aktivnosti, dok se dio odnosi na ispunjavanje strukturnih mjera definiranih u Programu konvergencije za razdoblje 2015. – 2018. Najznačajnija povećanja prihoda u odnosu na originalni plan očekuju se kod poreza na dodanu vrijednost, trošarina te poreza na dobit. S druge strane, nešto slabiji rezultati od plana očekuju se kod prihoda od doprinosa zbog manje uplate sredstava iz II. mirovinskog stupa nego li se ranije očekivalo te prihoda od prodaje proizvedene dugotrajne imovine zbog slabog interesa za kupnju iste. Proračunski prihodi bi stoga u 2015. godini trebali iznositi 108,2 milijarde kuna. Izmjenama i dopunama državnog proračuna i financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2015. godinu ukupni rashodi povećavaju se za 1,7 milijardi kuna i iznose 120,7 milijardi kuna. Povećanja se planiraju na većini proračunskih kategorija od čega se najveći dio odnosi na mjere socijalne politike i provedeno usklađivanje mirovina.

Osim promjena u stavkama državnog proračuna, predložene su i izmjene i dopune proračuna izvanproračunskih korisnika. Izvanproračunski korisnici korekcije svojih planova izvršili su i na prihodnoj i na rashodnoj strani, te slijedom toga, oni novim planom za 2015. godinu očekuju jači pozitivan saldo od prethodno planiranog.

Obzirom na predloženo, ukupni manjak opće države prema nacionalnoj metodologiji iznosit će 12,6 milijardi kuna ili 3,8% BDP-a i ne mijenja se značajnije u odnosu na prvotno planirani.

Važno je spomenuti kako daljnjim smanjenjem manjka, u odnosu na prethodne godine, fiskalna politika dokazuje da je spremna pozitivno doprinijeti uklanjanju vanjskih neravnoteža uz održavanje pozitivnog utjecaja na restrukturiranje i gospodarski rast. Smanjenje fiskalnog manjka uz njegovo financiranje na domaćem financijskom tržištu značajan je doprinos države usporavanju rasta inozemnog duga. Također, smanjenjem manjka smanjit će se potrebe za njegovim financiranjem, a samim time će ostati više sredstava za privatni sektor. Nadalje, kontinuirano se provode napor na povećanju učinkovitosti utroška proračunskih sredstava. Upravo se time otvara prostor privatnom sektoru da bude glavni generator investicija, odnosno ubrzanja gospodarskog rasta i povećanja zaposlenosti.

2. MAKROEKONOMSKI OKVIR

Makroekonomska kretanja u dosadašnjem dijelu 2015. godine upućuju na povoljnija ostvarenja makroekonomskih pokazatelja negoli je bilo ranije očekivano. Naime, realni međugodišnji rast ekonomske aktivnosti započeo u posljednjem tromjesečju 2014. ubrzan je u prvoj polovici 2015. godine. Nakon šest recesijskih godina, bruto domaći proizvod je ostvario realni rast od 0,8% u prvoj polovici 2015. u usporedbi s istim razdobljem 2014., što je proizašlo iz međugodišnjeg realnog rasta od 0,5% u prvom te 1,2% u drugom tromjesečju 2015. Najveći pozitivan doprinos rastu bruto domaćeg proizvoda u prvoj polovici godine došao je od izvoza roba i usluga, koji je realno povećan 8,9% na međugodišnjoj razini. Slijedi potrošnja kućanstava koja je realno povećana 0,5%, jednako kao i državna potrošnja, dok su bruto investicije u fiksni kapital zabilježile blago međugodišnje povećanje od 0,2%. Najveći negativan doprinos promjeni bruto domaćeg proizvoda došao je od uvoza roba i usluga koji je realno povećan 6,3% u prvom polugodištu 2015. Navedena ostvarenja rezultirala su pozitivnim doprinosom neto inozemne potražnje povećanju realnog bruto domaćeg proizvoda, a blago pozitivan doprinos ostvarila je i domaća potražnja. Dosad objavljeni visokofrekventni pokazatelji za početak trećeg tromjesečja 2015., poput industrijske proizvodnje, prometa od trgovine na malo, turizma te robne razmjene ukazuju na nastavak pozitivnog kretanja gospodarske aktivnosti. Prema administrativnim izvorima, nakon blagog pada zaposlenosti u siječnju i veljači, od ožujka se bilježi rast zaposlenosti u odnosu na prethodnu godinu, a i pokazatelji anketne zaposlenosti, dostupni doduše tek za prvo tromjesečje, također pokazuju rast. U prvih sedam mjeseci ove godine nastavljeni su blagi deflatorski pritisci u domaćem gospodarstvu, prvenstveno pod utjecajem pada cijena sirove nafte na svjetskom tržištu, te je inflacija iznosila -0,3%.

Tablica 1. Osnovni makroekonomski pokazatelji Republike Hrvatske

	I 2015.	II 2015.	III 2015.	IV 2015.	V 2015.	VI 2015.	VII 2015.	I-III 2015.	IV-VI 2015.	I-VI 2015.	I-VII 2015.
Bruto domaći proizvod, % godišnja promjena, realno	-	-	-	-	-	-	-	0,5	1,2	0,8	-
Indeks potrošačkih cijena, % godišnja promjena	-0,9	-0,4	0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,4	-0,4	0,0	-0,2	-0,3
Industrijska proizvodnja, % godišnja promjena	-5,0	1,9	3,5	1,2	4,4	1,6	3,9	0,3	2,4	1,4	1,8
Promet od trgovine na malo, % godišnja promjena, realno	2,1	1,9	1,1	2,5	4,1	0,9	4,5	1,7	2,5	2,1	2,5
Indeks građevinskih radova, % godišnja promjena	-1,0	-1,9	1,2	0,3	0,6	-2,3	-	-1,1	-0,2	-0,4	-
Broj noćenja turista, % godišnja promjena	16,2	15,4	22,0	0,7	19,9	0,4	10,7	18,7	5,1	6,2	8,7
Izvoz roba, % godišnja promjena (HRK)	-2,9	15,9	15,8	16,0	8,5	19,3	5,0	9,8	14,6	12,3	11,1
Uvoz roba, % godišnja promjena (HRK)	-9,5	15,0	16,5	2,8	4,6	7,8	0,5	7,7	5,0	6,3	5,4
Broj zaposlenih (administrativni izvori), % godišnja promjena*	-0,3	-0,2	0,3	0,6	1,0	0,9	0,9	0,0	0,8	0,4	0,5
Stopa registrirane nezaposlenosti, %	20,3	20,3	19,7	18,4	17,1	16,1	15,9	20,1	17,2	18,7	18,3
Broj zaposlenih (anketa o radnoj snazi), % godišnja promjena	-	-	-	-	-	-	-	2,2	-	-	-

* Podaci Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Zbog povoljnijeg kretanja gospodarske aktivnosti no što je bilo ranije očekivano, makroekonomske projekcije za 2015. godinu korigirane su naviše. Osim toga, u gospodarstvu Europske unije te većini glavnih hrvatskih vanjskotrgovinskih partnera također su zabilježena povoljnija ostvarenja u prvoj polovici godine no što je bilo predviđeno posljednjim projekcijama Europske komisije. Prilikom izrade Državnog proračuna za 2015. godinu očekivao se blagi gospodarski rast od 0,5% u 2015. godini. Najnovije makroekonomske projekcije, koje uzimaju u obzir dosad objavljene makroekonomske pokazatelje za prvih sedam mjeseci ove godine, ukazuju na snažniji rast gospodarske aktivnosti od 1,1% u 2015.

godini. Pozitivan doprinos gospodarskom rastu očekuje se od svih komponenti s rashodne strane BDP-a pri čemu će doprinos domaće potražnje biti ipak blago izraženiji u odnosu na doprinos neto inozemne potražnje.

Najveće razlike u projekcijama komponenata bruto domaćeg proizvoda u odnosu na prvotno planirane u proračunu za 2015. proizlaze iz povoljnijeg kretanja izvoza roba i usluga od ranije očekivanog. Naime, dosadašnja ostvarenja potvrđuju da će rast izvoza roba biti znatno snažniji no što je bilo ranije predviđeno. Očekuje se kako će i izvoz usluga zabilježiti znatan rast, u skladu s iznimno povoljnim rezultatima ovogodišnje turističke sezone. Uslijed izraženijeg rasta finalne potražnje od ranije predviđenog, znatno odstupanje bilježi se i kod projekcije uvoza roba i usluga. Osim toga, projekcije potrošnje kućanstava i državne potrošnje korigirane su naviše, dok su bruto investicije u fiksni kapital ispravljene naniže. Takve korekcije, osim ostvarenja navedenih komponenti domaće potražnje u prvoj polovici godine, odražavaju i kretanja visokofrekventnih pokazatelja početkom trećeg tromjesečja, očekivanja u međunarodnom okruženju, kao i provedbu donesenih ekonomskih politika. Iako se prilikom izrade Državnog proračuna za 2015. godinu očekivala pozitivna stopa inflacije u 2015. godini, trenutne projekcije ukazuju na neznatnu deflaciju, ponajviše pod utjecajem uvezenih deflatornih pritisaka, odnosno pada cijena sirovina na svjetskom tržištu.

Tablica 2. Usporedba projekcija bruto domaćeg proizvoda za 2015. godinu

	Proračun 2015.	Izmjene i dopune proračuna 2015.
BDP - realni rast (%)	0,5	1,1
Potrošnja kućanstava	0,2	0,6
Državna potrošnja	-1,0	0,4
Bruto investicije u fiksni kapital	1,6	0,7
Izvoz roba i usluga	3,6	6,8
Uvoz roba i usluga	3,5	6,1

Izvor: Ministarstvo financija

3. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Izmjenama i dopunama državnog proračuna za 2015. godinu povećavaju se proračunski prihodi za 1,8 milijardi kuna. Navedeno proizlazi iz dva osnovna razloga. Prvi je jači rast ekonomske aktivnosti u prvoj polovici 2015. godine nego što li se očekivalo u vrijeme donošenja proračuna, a drugi je činjenica da se RH nalazi u Proceduri prekomjernog proračunskog manjka koja pred našu državu postavlja za cilj smanjenje proračunskog manjka.

Naime, RH se od siječnja 2014. godine nalazi u Proceduri prekomjernog proračunskog manjka s definiranim obvezujućim preporukama za njegovo smanjenje usvojenim od Vijeća ministara EU. Prema tim preporukama RH je u 2015. godini morala provesti dodatne mjere fiskalne konsolidacije u iznosu 1% BDP-a. Nadalje, na temelju Zimskih projekcija EK iz veljače 2015. godine, a kako bi ispunila preporuke Vijeća ministara EU i proceduru prekomjernog proračunskog manjka zadržala u stanju mirovanja, uz mjere definirane proračunom za 2015. godinu bilo je potrebno poduzeti i dodatne mjere fiskalne konsolidacije u iznosu od 0,4% BDP-a u 2015. godini. Tako je Vlada RH na sjednici održanoj 16. travnja 2015. godine donijela Uredbu o visini trošarina na cigarete, sitno rezani duhan i ostali duhan za pušenje kao i Uredbu o izmjeni Uredbe o visini trošarine na motorne benzine, plinsko ulje i kerozin za pogon. Na sjednici održanoj 23. travnja 2015. Vlada RH donijela je odluku da trgovačka društva od strateškog interesa za RH dio ostvarene dobiti uplaćuju u državni proračun, a sve u cilju smanjenja prekomjernog manjka.

Sukladno svemu iznesenom, prema novom planu proračuna u 2015. godini očekuje se povećanje proračunskih prihoda od 1,8 milijardi kuna te isti prema novom planu iznose 108,2 milijarde kuna. Pritom prihodi poslovanja iznose 107,7 milijardi kuna, a prihodi od prodaje nefinancijske imovine 450,6 milijuna kuna.

Prihodi od poreza

Prihodi od poreza su novim planom za 2015. godinu planirani u iznosu od 65,8 milijardi kuna, što je povećanje od 1,8 milijardi kuna u odnosu na prvotni plan proračuna. Pri tome najveće pozitivne promjene bilježe prihodi od PDV-a, kao rezultat jače gospodarske aktivnosti od očekivane te prihodi od poreza na dobit, kao rezultat uplate poreza na dobit nakon godišnjih obračuna dobiti za 2014. godinu koja je bila viša od očekivane.

Porez na dohodak

Prihod od poreza na dohodak prema novom planu za 2015. godinu iznosi 2,0 milijarde kuna, a u odnosu na planirani iznos povećava se za 131,1 milijun kuna. Novi iznos planiranih prihoda od poreza na dohodak temelji se na kretanjima na tržištu rada koja su nešto povoljnija od

prethodno očekivanih, te na boljoj naplati prihoda po ovoj osnovi zahvaljujući pojačanim kontrolama Porezne uprave.

Porez na dobit

Prihod od poreza na dobit prema novom planu za 2015. godinu iznosi 6,0 milijardi kuna i za 439,5 milijuna kuna je veći od prvotno planiranog. Povećanje ove prihodne kategorije rezultat je boljih rezultata poslovanja poduzeća tijekom 2014. godine u odnosu na ranije očekivane i s time povezane veće uplate sredstava po osnovi ovog poreza nakon godišnjeg obračuna dobiti za 2014. godinu. Sukladno navedenom, i akontacije za mjesečnu uplatu poreza na dobit nešto su veće od očekivanih.

Porezi na imovinu

Prihodi od poreza na imovinu, odnosno na promet nekretnina prema novom planu za 2015. godinu iznose 164,5 milijuna kuna, a u odnosu na prethodno planirani iznos smanjuju se za 35,6 milijuna kuna. Smanjenje planiranih prihoda po osnovi ovog poreznog oblika odraz je kretanja na tržištu nekretnina.

Porez na dodanu vrijednost

Novi plan prihoda od poreza na dodanu vrijednost iznosi 42,2 milijarde kuna i veći je u odnosu na prvotno planirane za 750,4 milijuna kuna. Projekcija prihoda od PDV-a temelji se na očekivanom daljnjem realnom rastu osobne potrošnje. Naime, pozitivni učinci izmjene Zakona o porezu na dohodak kojom se povećao raspoloživi dohodak stanovništva imali su jače izražene pozitivne učinke na osobnu potrošnju nego li se očekivalo. Također, turistička sezona bila je izrazito dobra što, između ostalog, rezultira i povećanim prihodima od poreza na dodanu vrijednost.

Uz sve navedeno, Ministarstvo financija nastavlja, pa čak i dodatno pojačava, aktivnosti usmjerene poboljšanju naplate poreza, sprječavanju utaje poreza te postupnom rješavanju poreznih dugovanja.

Posebni porezi i trošarine

Prihodi od posebnih poreza i trošarina prema prijedlogu Izmjena i dopuna proračuna za 2015. godinu bilježe povećanje od 652,7 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan, a iznose 13,5 milijardi kuna. Povećanje originalne projekcije ovih prihoda rezultat je povećanja potrošnje trošarinskih proizvoda kao i povećanja iznosa trošarina na energente i električnu energiju te

trošarina na duhan. Sukladno navedenom, ove dvije kategorije trošarinskih prihoda bilježe i najveće povećanje. Manje povećanje bilježe i očekivani prihodi od drugih trošarinskih proizvoda, a projekcija njihova kretanja temelji se na očekivanom kretanju potrošnje trošarinskih proizvoda.

Zbog preporuke Vijeća ministara EU, po kojoj je RH morala usvojiti dodatne mjere fiskalne konsolidacije, prilagodba na prihodnoj strani proračuna povedena je na način da najmanje opteretiti najugroženije slojeve stanovništva i to povećanim oporezivanjem kapitala te onih kategorija potrošnje koje nisu vezane uz egzistencijalne potrebe stanovništva. Uredbom o izmjeni Uredbe o visini trošarina na motorne benzine, plinsko ulje i kerozin za pogon povećane su trošarine za 20 lipa po litri na olovni benzin, bezolovni benzin i na plinsko ulje za pogon. Zbog povećanja iznosa trošarina na energente, prihod od trošarina na energente i električnu energiju novim planom proračuna povećava se za 424,8 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan i iznosi 7,6 milijardi kuna.

Također, povećane su i trošarine na duhan i duhanske proizvode, a sukladno dogovorenim postupnom prilagođavanju relevantnog zakonodavstva pravnoj stečevini EU, uzimajući pri tome u obzir da je RH odobreno prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2017. godine za provođenje navedenog. Stoga se prihod od trošarina na duhanske proizvode novim planom proračuna povećava za 133,2 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan i iznosi 4,0 milijarde kuna.

Ostali porezi na robu i usluge

Ova kategorija poreznih prihoda uključuje prihode od poreza na osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja. Kako je trenutno trend smanjivanja cijena osiguranja od automobilske odgovornosti, a time i kasko osiguranja, očekuje se i daljnje smanjenje prihoda proračuna po osnovi ovog poreza. Stoga se prihod od ostalih poreza na robu i usluge novim planom proračuna planira u iznosu od 376,4 milijuna kuna, odnosno smanjuje za 84,2 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan.

Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću

Planirani prihod po osnovi poreza na dobitke od igara na sreću i ostalih poreza od igara na sreću Izmjenama i dopunama proračuna smanjuje se za 31,4 milijuna kuna te novi plan iznosi 291,6 milijuna kuna. Plan naknada za priređivanje igara na sreću novim planom proračuna za 2015. godinu nije izmijenjen te iznosi 717,7 milijuna kuna.

Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije novim planom proračuna za 2015. godinu planiran je u iznosu od 348,1 milijun kuna, što je smanjenje od 55,2 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan. Ovi se prihodi smanjuju zbog očekivane manje razine uvoza nego li je to bilo ranije planirano.

Doprinosi

Izmjenama i dopunama državnog proračuna za 2015. godinu, prihodi od doprinosa smanjuju se za 156,4 milijuna kuna te sukladno tome novi plan državnog proračuna za prihode od doprinosa iznosi 23,2 milijarde kuna. Ova projekcija izrađena je na temelju očekivanih kretanja na tržištu rada uz uključivanje novih saznanja oko prijenosa sredstava iz II. mirovinskog stupa za osiguranike s beneficiranim radnim stažem.

Naime, do kraja 2015. godine očekuje se povlačenje sredstava iz II. mirovinskog stupa za osiguranike s beneficiranim radnim stažem, koji se temeljem slobodnog izbora na to odluče, u planiranom iznosu od 1,8 milijardi kuna, što je smanjenje od 400 milijuna kuna u odnosu na prvotno planirano. Međutim, kako su kretanja na tržištu rada povoljnija od ranije očekivanih, redovne uplate prihoda od doprinosa za mirovinsko osiguranje također su malo veće od planiranih proračunom za 2015. godinu. Stoga ukupno smanjenje prihoda od doprinosa za mirovinsko osiguranje iznosi 193,4 milijuna kuna, a novim planom proračuna planira se prikupiti 21,3 milijarde kuna prihoda od doprinosa za mirovinsko osiguranje.

Prihod od doprinosa za zapošljavanje se Izmjenama i dopunama proračuna za 2015. godinu povećava za 37,0 milijuna kuna te iznosi 1,9 milijardi kuna. Ovaj prihod povećava se zbog očekivanih kretanja na tržištu rada, koji su u ovom trenutku nešto povoljniji nego li je to bilo očekivano u vrijeme izrade proračuna za 2015. godinu.

Pomoći

Prihodi od pomoći prema novom planu za 2015. planirani su u iznosu od 7,1 milijardu kuna i u odnosu na prvotni plan smanjuju se za 204,4 milijuna kuna. Oko 95% ukupnih prihoda od pomoći odnosi se na prihode od pomoći institucija i tijela EU, koji su direktno vezani uz projekte financirane iz fondova EU te izravna plaćanja u poljoprivredi, a koji se tijekom 2015. godine ostvaruju daleko bolje nego li prethodnih godina.

Prihodi od imovine

Prihodi od imovine sastoje se od prihoda od kamata (na dane zajmove, po vrijednosnim papirima, na oročena sredstva i depozite po viđenju te zatezних kamata), prihoda od dobiti

trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih organizacija, prihoda od dividendi, koncesija, iznajmljivanja i zakupa imovine, prihoda od legalizacije te ostalih prihoda od imovine. Ovi prihodi dijelom se prikupljaju na redovnoj bazi, a dijelom kao jednokratni prihodi. Prihodi od imovine novim planom proračuna za 2015. godinu iznose 2,7 milijardi kuna i rastu za 224,0 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan proračuna. Ovo povećanje proizlazi iz povećanja prihoda od koncesija i prihoda od dividendi.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada novim planom za 2015. godinu planirani su na razini od 2,6 milijardi kuna, a u odnosu na prvotno planirane prihode po ovoj osnovi povećavaju se za 493,8 milijuna kuna. Pri tome prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi ostaju nepromijenjeni u odnosu na prvotno planirane dok se cjelokupno povećanje odnosi na povećanje prihoda po posebnim propisima. Ovo povećanje rezultat je evidencije namjenskih prihoda proračunskih korisnika, prvenstveno u sustavu znanosti, koji do ove godine nisu bili dijelom državnog proračuna.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija

Prihode od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihode od donacija planiraju sami korisnici. Ovi prihodi novim planom za 2015. godinu planirani su u iznosu od 1,4 milijarde kuna i rastu za 361,0 milijuna kuna u odnosu na iznos planiran proračunom iz studenog 2014. godine.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda novim planom za 2015. godinu iznose 598,7 milijuna kuna i smanjuju se za 57,5 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan. Ovi prihodi planirani su sukladno očekivanjima o naplaćenim kaznama do kraja godine.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine Izmjenama i dopunama proračuna za 2015. godinu planiraju se u iznosu od 450,6 milijuna kuna i smanjuju se za 717,6 milijuna kuna u odnosu na prvotno planirane. Ovi se prihodi najvećim dijelom odnose na prihode od prodaje građevinskih objekata, dok se ostatak odnosi na prihode od prodaje zemljišta, prijevoznih sredstava, postrojenja i opreme te prihode od prodaje zaliha. Prvotno je za 2015. godinu planirana značajna prodaja stanova i ostalih građevinskih objekata u vlasništvu države.

Međutim, kako provedeni natječaji zbog neadekvatnih ponuda nisu rezultirali stvarnom prodajom objekata očekivani proračunski prihodi po ovoj osnovi se smanjuju.

Tablica 1. Prihodi državnog proračuna za 2015. godinu

(milijuni HRK)	Plan 2015.	Povećanje / smanjenje	Novi plan 2015.	Indeks
PRIHODI POSLOVANJA	105.265	2.475	107.741	102,4
1. Prihodi od poreza	64.001	1.802	65.803	102,8
Porez na dohodak	1.860	131	1.991	107,1
Porez na dobit	5.604	439	6.044	107,8
Porezi na imovinu	200	-36	164	82,2
Porezi na robu i usluge	55.934	1.298	57.232	102,3
- Porez na dodanu vrijednost	41.470	750	42.221	101,8
- Porez na promet	151	10	161	107,0
- Posebni porezi i trošarine	12.811	653	13.464	105,1
- Ostali porezi na robu i usluge	461	-84	376	81,7
- Porez na dobitke od igara na sreći i ostali porezi od igara na sreću	323	-31	292	90,3
- Naknade za priređivanje igara na sreću	718	0	718	100,0
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	403	-55	348	86,3
Ostali prihodi od poreza	0	24	24	
2. Doprinosi	23.375	-156	23.218	99,3
3. Pomoći	7.292	-204	7.088	97,2
4. Prihodi od imovine	2.490	224	2.714	109,0
Prihodi od financijske imovine	1.035	65	1.100	106,3
Prihodi od nefinancijske imovine	1.403	168	1.571	112,0
Prihodi od kamata za dane zajmove	52	-9	42	81,8
5. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	2.081	494	2.575	123,7
6. Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.045	361	1.406	134,6
7. Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	4.326	13	4.339	100,3
8. Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	656	-58	599	91,2
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	1.168	-718	451	38,6
1. Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	26	43	69	266,2
2. Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	1.089	-789	300	27,6
3. Prihodi od prodaje proizvedene katkotrajne imovine	53	28	81	152,8
UKUPNI PRIHODI PRORAČUNA	106.434	1.758	108.191	101,7

Izvor: Ministarstvo financija

4. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2015. godinu ukupni rashodi povećavaju se sa 119,0 milijardi kuna na 120,7 milijardi kuna, odnosno za 1,7 milijardi kuna.

Međutim, rashodi koji se financiraju iz izvora koji utječu na visinu manjka proračuna opće države (izvora 1 Opći prihodi i primici, 2 Doprinosi za obvezna osiguranja i 8 Namjenski primici od zaduživanja) se povećavaju za 997,8 milijuna kuna dok se preostalo povećanje u iznosu od čak 744,4 milijuna kuna odnosi na rashode koji se financiraju iz ostalih izvora koji ne utječu na visinu manjka proračuna opće države, a uključuju vlastite prihode, prihode za posebne namjene, pomoći i donacije.

Povećanje rashoda koji se financiraju iz izvora koji utječu na visinu manjka proračuna opće države u iznosu od 997,8 milijuna kuna najvećim je dijelom rezultat osiguranja dodatnih sredstava za:

- izdvajanja u resoru znanosti, obrazovanja i sporta u iznosu od 300,0 milijuna kuna,
- dodatna sredstva izravnanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 210,0 milijuna kuna,
- kamate za primljene kredite i zajmove u iznosu od 160,0 milijuna kuna,
- socijalne naknade u iznosu od 150,0 milijuna kuna,
- mirovine u iznosu od 133,0 milijuna kuna i
- doplatak za djecu u iznosu od 90,0 milijuna kuna.

Ovim Izmjenama i dopunama se u Državni proračun Republike Hrvatske za 2015. godinu ugrađuju i mjere privremene obustave izvršavanja Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2015. koje je u namjeri ostvarenja dodatnih ušteda na rashodovnoj strani proračuna Vlada Republike Hrvatske usvojila na sjednici 23. travnja Odlukom o mjerama privremene obustave izvršavanja državnog proračuna Republike Hrvatske za 2015. godinu.

Važno je istaknuti da je veliku ulogu u ovim Izmjenama i dopunama na rashodima za zaposlene imala i Odluka o isplati razlike iznosa jubilarne nagrade službenicima i namještenicima u javnim službama koju je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici održanoj 11. lipnja 2015. Naime, sukladno ovoj Odluci je u 2015. godini bilo potrebno osigurati sredstva za isplatu razlike između isplaćenog iznosa jubilarne nagrade (500,00 kuna) i iznosa jubilarne nagrade po osnovici za izračun jubilarne nagrade od 1.800,00 kuna svim službenicima i namještenicima u javnim službama koji su tijekom 2014. i 2015. godine ostvarili pravo na jubilarnu nagradu, a kojima je jubilarna nagrada isplaćena prema umanjenoj osnovici od 500,00 kuna.

4.1. Obrazloženje rashoda po ekonomskoj klasifikaciji

Tablica 2. Rashodi državnog proračuna

(milijuni HRK)	Plan 2015.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2015.	Indeks
UKUPNO	118.975	1.742	120.717	101,5
3 Rashodi poslovanja	115.624	1.706	117.330	101,5
31 Rashodi za zaposlene	24.671	453	25.124	101,8
32 Materijalni rashodi	10.162	564	10.726	105,6
34 Financijski rashodi	11.000	178	11.178	101,6
35 Subvencije	6.040	540	6.580	108,9
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	12.468	251	12.719	102,0
37 Naknade građ.i kućan.na tem.osig.i dr. naknade	44.932	402	45.334	100,9
38 Ostali rashodi	6.352	-682	5.669	89,3
4 Rashodi (za nabavu nefinancijske imovine)	3.351	36	3.387	101,1

Izvor: Ministarstvo financija

Rashodi poslovanja

Rashodi poslovanja iznose 117,3 milijarde kuna. Od ukupnih rashoda poslovanja najveći dio odnosi se na:

- naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 45,3 milijarde kuna,
- rashode za zaposlene u iznosu od 25,1 milijardu kuna i
- pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države u iznosu od 12,7 milijardi kuna.

Rashodi za zaposlene

Ukupni rashodi za zaposlene se ovim Izmjenama i dopunama državnog proračuna povećavaju za 453,1 milijun kuna. Naime, iako je izvršavanje ovih rashoda većine proračunskih korisnika državnog proračuna u skladu s planom ili su čak ostvarene uštede, dva su veća ministarstva imala potrebu za povećanjem sredstava za ovu kategoriju rashoda. Uz to bilo je potrebno osigurati i sredstva za isplatu razlike iznosa jubilarne nagrade temeljem Odluke koju je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici održanoj 11. lipnja 2015. Naime, Odlukom o isplati razlike iznosa jubilarne nagrade službenicima i namještenicima u javnim službama (Narodne novine, br. 65/15) propisano je da će se službenicima i namještenicima u javnim službama, koji su tijekom 2014. i 2015. godine ostvarili pravo na jubilarnu nagradu, a kojima je jubilarna nagrada isplaćena prema umanjenoj osnovici od 500,00 kuna, isplatiti razlika između isplaćenog iznosa jubilarne nagrade i iznosa jubilarne nagrade po osnovici za izračun jubilarne nagrade od 1.800,00 kuna, temeljem prethodnoga pisanog sporazuma s poslodavcem kojim će se urediti pitanja sudskih sporova i troškova te pripadajućih kamata. Ovom Odlukom

je također propisano i da će se isplata ove razlike iznosa jubilarne nagrade izvršiti u 2015. godini.

Materijalni rashodi

Materijalni rashodi se ovim Izmjenama i dopunama povećavaju za 564,1 milijun kuna i to prvenstveno radi evidentiranja rashoda koji se financiraju iz ostalih izvora koji ne utječu na visinu manjka proračuna opće države primjerice vlastitih prihoda Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta u iznosu od 162,0 milijuna kuna i Ministarstva zdravlja u iznosu od 140,1 milijun kuna.

Financijski rashodi

Financijski rashodi povećavaju se za 1,6% na ime kamata za primljene kredite i zajmove i iznose 11,2 milijarde kuna.

Subvencije

Rashodi za subvencije povećavaju se za 539,9 milijuna kuna i iznose 6,6 milijardi kuna. Ovo povećanje je posljedica povećanja izvora financiranja koji ne utječe na visinu manjka proračuna opće države, konkretno izvora financiranja 55 Refundacije iz pomoći EU, 551 Europski poljoprivredni jamstveni fond (EAGF) za subvencije poljoprivredi.

Naime početkom listopada izvršit će se dodatna isplata za izravna plaćanja u poljoprivredi u iznosu od 100,0 milijuna eura, a navedena sredstva će nam EK refundirati već u prosincu ove godine.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna

Ovi rashodi povećavaju se za 251,4 milijuna kuna i to prvenstveno radi osiguranja dodatnih sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 210,0 milijuna kuna.

Naknade građanima i kućanstvima

Ukupne naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade povećavaju se za 402,2 milijuna kuna i iznose 45,3 milijarde kuna. Ovo povećanje je najvećim dijelom rezultat osiguranja dodatnih sredstava za socijalne naknade u iznosu od 150,0 milijuna kuna,

mirovine zbog izvršene indeksacije u iznosu od 133,0 milijuna kuna i doplatak za djecu u iznosu od 90,0 milijuna kuna.

Ostali rashodi

Ostali rashodi smanjuju se za 682,3 milijuna kuna. Najveće smanjenje od 377,8 milijuna kuna odnosi se na Ministarstvo poljoprivrede i to prvenstveno zbog smanjenja kapitalnih pomoći i 53,7 milijuna kuna kod Ministarstva zaštite okoliša i prirode te 217,9 milijuna kuna kod Ministarstva poduzetništva i obrta zbog smanjenja prijenosa sredstava Europske unije subjektima izvan općeg proračuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine se minimalno korigiraju radi očekivane dinamike kapitalnih investicija u izgradnji odnosno povećavaju se za 36,0 milijuna kuna i iznose 3,4 milijarde kuna.

4.2. Obrazloženje rashoda po funkcijskoj klasifikaciji

Većina rashoda državnog proračuna gledano kroz funkcijsku klasifikaciju, odnosno prema svojoj namjeni, se povećava u ukupnom iznosu od 2,2 milijarde kuna i to prvenstveno za:

- obrazovanje u iznosu od 743,6 milijuna kuna zbog, između ostalog, osiguranja dodatnih sredstava za kapitalne investicije, javni međumjesni prijevoz i isplatu razlike jubilarne nagrade,
- opće javne usluge u iznosu od 571,1 milijun kuna najvećim dijelom na ime kamata za primljene kredite i zajmove te dodatna sredstva izravnanja za decentralizirane funkcije,
- socijalnu zaštitu u iznosu od 343,9 milijuna kuna za dodatna izdvajanja za socijalne naknade, mirovine i doplatak za djecu i
- zdravstvo u iznosu od 336,2 milijuna kuna.

Rashodi za ostale namjene koje uključuju obranu te rekreaciju, kulturu i religiju se također povećavaju i to u ukupnom iznosu od 205,5 milijuna kuna.

Međutim, istovremeno se rashodi smanjuju za 458,1 milijun kuna i to prvenstveno za:

- ekonomske poslove u iznosu od 240,0 milijuna kuna i
- usluge unapređenja stanovanja i zajednice u iznosu od 146,6 milijuna kuna.

Tablica 3. Rashodi državnog proračuna po funkcijskoj klasifikaciji

(milijuni HRK)	Plan 2015.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2015.	Indeks
UKUPNO	118.975	1.742	120.717	101,5
01 Opće javne usluge	21.671	571	22.242	102,6
02 Obrana	4.270	139	4.410	103,3
03 Javni red i sigurnost	7.471	-68	7.403	99,1
04 Ekonomski poslovi	15.174	-240	14.934	98,4
05 Zaštita okoliša	927	-3	924	99,7
06 Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	1.720	-147	1.574	91,5
07 Zdravstvo	7.400	336	7.736	104,5
08 Rekreacija, kultura i religija	1.860	66	1.926	103,6
09 Obrazovanje	11.589	744	12.333	106,4
10 Socijalna zaštita	46.892	344	47.236	100,7

Izvor: Ministarstvo financija

4.3. Obrazloženje rashoda po izvorima financiranja

Sa ciljem daljnjeg povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava u nastavku se u okviru obrazloženja rashoda državnog proračuna, daje prikaz rashoda i po izvorima financiranja.

Tablica 4. Rashodi državnog proračuna po izvorima financiranja

(milijuni HRK)	Plan 2015.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2015.	Indeks Novi plan / Plan
UKUPNO	118.975	1.742	120.717	101,5
1 Opći prihodi i primici	80.891	975	81.866	101,2
2 Doprinosi za obvezna osiguranja	23.375	13	23.387	100,1
3 Vlastiti prihodi	985	290	1.275	129,5
4 Prihodi za posebne namjene	6.177	349	6.526	105,7
5 Pomoći	7.292	-204	7.088	97,2
6 Donacije	50	71	120	242,4
7 Prihodi od nefinancijske imovine i nadoknade štete s osnova osiguranja	0	239	239	
8 Namjenski primici od zaduživanja	206	10	216	105,0

Izvor: Ministarstvo financija

Gledano kroz izvore financiranja rashodi koji se financiraju iz izvora koji utječu na visinu manjka proračuna opće države (izvora 1 Opći prihodi i primici, 2 Doprinosi za obvezna osiguranja i 8 Namjenski primici od zaduživanja) se povećavaju za 997,8 milijuna kuna.

Preostalo povećanje u iznosu od čak 744,4 milijuna kuna odnosi na rashode koji se financiraju iz ostalih izvora koji ne utječu na visinu manjka proračuna opće države, a uključuju vlastite prihode, prihode za posebne namjene, pomoći i donacije. Najveći rast u ovoj kategoriji rashoda bilježe Prihodi za posebne namjene u iznosu od 349,1 milijun kuna i Vlastiti prihodi u iznosu od 290,4 milijuna kuna.

5. UKUPNI MANJAK DRŽAVNOG PRORAČUNA

Slijedom ukupno planiranih prihoda u iznosu od 108,2 milijarde kuna te ukupno planiranih rashoda u iznosu od 120,7 milijardi kuna, manjak državnog proračuna za 2015. godinu planiran je u iznosu od 12,5 milijardi kuna ili 3,8% bruto domaćeg proizvoda, odnosno čak u nešto manjem iznosu, a istom omjeru prema bruto domaćem proizvodu kao i u osnovnom planu.

Tablica 5. Ukupni manjak državnog proračuna

<i>mil. HRK</i>	Plan 2015.	Povećanje/ smanjenje	Novi plan 2015.	Indeks
Prihodi (6+7)	106.434	1.758	108.191	101,7
Prihodi poslovanja (6)	105.265	2.475	107.741	102,4
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (7)	1.168	-718	451	38,6
Rashodi (3+4)	118.975	1.742	120.717	101,5
Rashodi poslovanja (3)	115.624	1.706	117.330	101,5
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (4)	3.351	36	3.387	101,1
Ukupni manjak/višak	-12.541	15	-12.526	
% BDP-a	-3,8		-3,8	

Izvor: Ministarstvo financija

6. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Planirani manjak državnog proračuna financirat će se razlikom ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja te ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova. Ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja novim planom za 2015. godinu planirani su u iznosu od 29,2 milijarde kuna. U isto vrijeme, ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova planiraju se na razini od 25,7 milijardi kuna.

U strukturi primitaka od financijske imovine i zaduživanja najveći dio u iznosu od 21,1 milijardu kuna ili 72,3% čine primici od izdanih vrijednosnih papira, što se odnosi na financiranje putem obveznica na inozemnom financijskom tržištu u iznosu od 11,4 milijarde kuna i obveznica na domaćem financijskom tržištu u iznosu od 9,6 milijardi kuna. Najveći dio preostalog iznosa ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja za 2015. godinu čine primici od zaduživanja kreditima i zajmovima na domaćem i inozemnom financijskom tržištu u iznosu od 7,9 milijardi kuna. Priljeni povrati glavnica danih zajmova i depozita iznose 177,8 milijuna kuna dok primici od prodaje dionica i udjela u glavnici iznose 50,0 milijuna kuna.

U strukturi izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova najveći dio od 13,9 milijardi kuna ili 54,0% imaju izdaci za otplatu glavnice izdane vrijednosne papire. Najveći dio preostalog iznosa ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova odnosi se na izdatke za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova u ukupnom iznosu od 9,7 milijardi kuna. Preostali dio ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova odnosi se na izdatke za dane zajmove i depozite te izdatke za dionice i udjele u glavnici. Izdaci za dane zajmove i depozite su planirani u iznosu od 1,1 milijardu kuna isto kao i izdaci za dionice i udjele u glavnici.

Zatvarajuća stavka između ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja te ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova te ukupnog manjka proračuna jesu prijenos depozita iz prethodne godine u iznosu od 11,2 milijarde kuna te prijenos depozita u sljedeće razdoblje u iznosu od 2,1 milijardu kuna.

Tablica 6. Ukupni prihodi, rashodi i financiranje državnog proračuna

(milijuni HRK)	Plan 2015.	Povećanje/ smanjenje	Novi plan 2015.
PRIHODI POSLOVANJA	105.265	2.475	107.741
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	1.168	-718	451
UKUPNI PRIHODI	106.434	1.758	108.191
RASHODI POSLOVANJA	115.624	1.706	117.330
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	3.351	36	3.387
UKUPNI RASHODI	118.975	1.742	120.717
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	-12.541	15	-12.526
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	38.470	-9.315	29.155
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	25.128	607	25.735
PRIJENOS DEPOZITA IZ PRETHODNE GODINE	6.200	5.006	11.206
PRIJENOS DEPOZITA U SLJEDEĆE RAZDOBLJE	-7.000	4.900	-2.100
NETO FINANCIRANJE	12.541	-15	12.526

Izvor: Ministarstvo financija

7. IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Novim planom za 2015. godinu prihodi poslovanja izvanproračunskih korisnika planirani su u iznosu od 29,2 milijarde kuna, što je povećanje od 137,6 milijuna kuna u odnosu na prethodni plan. Ovo povećanje odnosi se na Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU), Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP), Hrvatske vode (HV), Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO) te Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB). Hrvatske ceste (HC) bilježe smanjenje prihoda najviše zbog smanjenja planirane realizacije projekata sufinanciranih iz sredstava EU fondova. U strukturi prihoda poslovanja svih izvanproračunskih korisnika, najznačajniji izvor predstavlja doprinosi koji ostaju na istom iznosu od 18,0 milijardi kuna. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada planirani su u iznosu od 5,4 milijarde kuna te bilježe povećanje u odnosu na prethodni plan za 259,7 milijuna kuna. Najveći dio ovih prihoda odnosi se na prihode vodnog gospodarstva Hrvatskih voda, ostale nespomenute prihode HZZO-a koji uključuju prihode od dopunskog zdravstvenog osiguranja i participacije te na ostale pristojbe i naknade Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Sljedeća po veličini stavka su pomoći, a planirane su u iznosu od 4,8 milijardi kuna ili 225,9 milijuna kuna manje u odnosu na prethodni plan. Najveći dio ukupnih pomoći otpada na tekuće pomoći državnog proračuna HZZO-u i kapitalne pomoći iz državnog proračuna Hrvatskim cestama. Slijede prihodi od imovine, pri čemu najveći dio čine ostali prihodi od financijske imovine kod DAB-a. Prihodi od imovine svih izvanproračunskih korisnika novim planom su utvrđeni u iznosu od 942,2 milijuna kuna ili 42,8 milijuna kuna više u odnosu na prethodni plan. Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija novim planom za 2015. godinu iznose 106,2 milijuna kuna, što je za 56,1 milijun kuna više od prethodnog plana. Preostali dio prihoda poslovanja odnosi se na kazne, upravne mjere i ostale prihode koji iznose 6,5 milijuna kuna te bilježe povećanje od 5,0 milijuna kuna u odnosu na prethodni plan.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine novim planom za 2015. godinu iznose 1,6 milijuna kuna, što je povećanje od 407,5 tisuća kuna u odnosu na prethodni plan.

Rashodi poslovanja izvanproračunskih korisnika novim planom za 2015. godinu planirani su u iznosu od 26,5 milijardi kuna, što je za 116,5 milijuna kuna više u odnosu na prethodni plan. Najveće rashode poslovanja u iznosu od 21,9 milijardi kuna bilježi HZZO. U strukturi rashoda poslovanja svih izvanproračunskih korisnika najveći dio se odnosi na naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, koji su smanjeni za 6,8 milijuna kuna, odnosno iznose 21,5 milijardi kuna. Ovi rashodi se većinom odnose se na zdravstvenu zaštitu obveznog zdravstvenog osiguranja te zdravstvenu zaštitu dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja. Drugo mjesto u strukturi ukupnih rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika zauzimaju materijalni rashodi, koji su povećani za 83,8 milijuna kuna u odnosu na prethodni plan te iznose 2,3 milijarde kuna. Materijalni rashodi se u najvećoj mjeri odnose na usluge tekućeg i investicijskog održavanja i to kod Hrvatskih voda i Hrvatskih cesta te ostale nespomenute rashode poslovanja kod FZOEU-a. Ostali rashodi

izvanproračunskih korisnika novim planom bilježe iznos od 898,0 milijuna kuna, što čini povećanje od 46,9 milijuna kuna. U ostalim rashodima izvanproračunskih korisnika najveći dio čine kapitalne pomoći Hrvatskih voda. Financijski rashodi koji su smanjeni za 14,8 milijuna kuna u odnosu na prethodni plan iznose 616,6 milijuna kuna. Navedeno smanjenje financijskih rashoda najvećim dijelom je zabilježeno kod ostalih financijskih rashoda HC-a te na poziciji kamata za primljene kredite i zajmove HV-a. Slijede rashodi za pomoći u planiranom iznosu od 601,7 milijuna kuna, koji bilježe smanjenje u odnosu na prethodni plan za 3,6 milijuna kuna. Rashodi za zaposlene iznose 561,1 milijun kuna te se u odnosu na prethodni plan povećavaju za 10,0 milijuna kuna. Rashodi za subvencije bilježe povećanje od 834 tisuće kuna na razinu od 37,9 milijuna kuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvanproračunskih korisnika novim planom za 2015. godinu smanjeni su za 99,7 milijuna kuna te iznose 2,4 milijarde kuna. Smanjenje se bilježi kod HC-a u dijelu ulaganja u državne ceste po programima, HV-a u području zaštite od štetnog djelovanja voda i navodnjavanja te kod FZOEU-a u aktivnostima gospodarenja otpadom.

Slijedom ukupno planiranih prihoda u iznosu od 29,2 milijarde kuna i ukupno planiranih rashoda u iznosu od 28,9 milijardi kuna, planirani višak izvanproračunskih korisnika je povećan za 121,3 milijuna kuna odnosno sa 132,4 milijuna na 253,7 milijuna kuna.

8. PROCJENA UKUPNOG MANJKA PRORAČUNA OPĆE DRŽAVE

Ukupni manjak proračuna opće države u 2015. godini iznosit će 3,8% bruto domaćeg proizvoda, što je za 0,1 postotni bod manje nego li je planirano originalnim proračunom za 2015. Pritom državni proračun bilježi razinu manjka od 3,8% BDP-a, a planira se da će izvanproračunski korisnici ostvariti višak sredstava od 0,1% BDP-a. Očekuje se da će jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvariti manjak u iznosu od 0,1% BDP-a.

Tablica 7. Procjena ukupnog manjka/viška proračuna opće države

% BDP-a	Ostvarenje 2014.	Plan 2015.	Novi plan 2015.
Ukupni manjak/višak, državni proračun	-3,9	-3,8	-3,8
Ukupni manjak/višak, izvanproračunski korisnici	-0,1	0,0	0,1
Ukupni manjak/višak, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	-0,1	-0,1	-0,1
Ukupni manjak/višak proračuna opće države	-4,1	-3,9	-3,8

Izvor: Ministarstvo financija

Sukladno planiranom manjku proračuna, odnosno potrebama za financiranjem u 2015. godini te očekivanim ekonomskim kretanjima, očekuje se da će javni dug na kraju godine iznositi 89,2% BDP-a.